

57 UHLIG, JODOCH HERMANN. *Aurea virtutum catena matrimonialis*. (Copenhagen), 1660. 16 leaves. Folio. Boards (dam.). With engraved title, showing 8 circular emblems, the same emblems repeated in the text (cut round and pasted-in).

A very rare emblem book on the eight matrimonial virtues. It has remained unknown to all emblem bibliographers.

Made on the occasion of the marriage between Corfiz Trolle (1628-1684) and Brigitta Rantzau (1641-1696). The Westphalian author studied in Copenhagen from 1657, and became librarian of the Danish Royal Library. The text includes some curious typographical experiments. Two of the poems are in German.

(Slight waterstains; slight defect to one leaf).

111

AVREA VIRTUTVM

CATENA

MATRIMONIALIS

Per Illustribus ac Generosissimis SPONSIS.

DN. CORNICIO TROLLE

Et

VIRGINI Generosissimæ

BIRGITTE RANZOV.

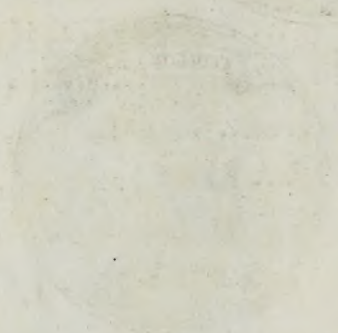
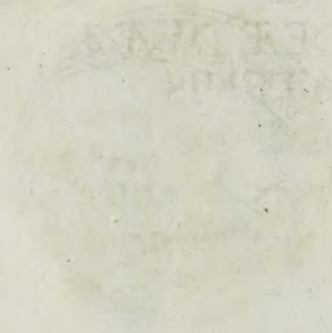
Calitus oblata

Sed in Theatrum Nuptiale Demum

Devotè prolata à

J.H. Vhlich. 12. April. A° 1660.

DEA AMOR
VICIO DEVS
OVIF DEVS
DE AMORIS TROIA

DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA

DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA
DE AMORIS TROIA

C A T E N Æ
M A T R I M O N I A L I S
P H A L E C I A N A
P R Æ C E N T I O.

Alti jam fatis est ohe LIBELLE
Silenti, & fatis est ohe morarum.

Quam nuper DEA AMORIS & CVPIDO
Nostros CONJVGIBVS novis negârunt.,
Dat CORNIFICIO DEVS Tiaram.,
Et dat RANZOVIAE DEVS Catenam.,
TANTIS CONJVGIBVS diu dicatam.

Alti nunc fatis est ohe silenti,
Morarum fatis est ohe LIBELLE.

Vinlum SPONSE Tuum Tibi reliquit,
Sors, quod Ter DEVS OPTIMVS spondit,
Vinlum VIRGINEO dedit pudori:
VESTRIS ergo data est CATENA COLLIS,
Et VESTRIS data CORDIBVS Tiara est.

Tardarum fatis est ohe LIBELLE
Morarum, & fatis est ohe silenti.

Tandem CONJVGII DEÆ DVÆ & SEX
Nexas auriferis simul CATENIS
Exporgant patulo manus theatro.
Tandem symbola concinent Amorum.,
Tandem symbola concinent Honorem.

Alti jam fatis est ohe silenti,
Tardarum fatis est ohe morarum.

A

Jam

Jam faustis aquilis apumq, pennis
Ingens RANZOVIAE corona GENTIS,
Nec nostræ minimus PATRONVS AVLÆ
Noster TROLLIADES favore plenus,
Optatam SIBI colligunt Catenam.

Ohe jam satis est ohe morarum,

Ohe jam satis est ohe silenti.

Tot sunt CONJVGII Parerga TANTI,
Quot sunt auriflui Parerga Vincli
VIRTVTES VTRIVSq; CONJVGALIS:
VIRTVTES igitur TVÆ CATENÆ
Lethæis minimè prementur undis.

Tardarum satis est ohe morarum,

Et longi satis est ohe silenti.

Seges densior advenit Laborum
Cum major venit Ilias honorum,
Vel vivum NOVA NVPTA pro labore,
Si quando est TIBI redditura munus,
Musæ materies nova est futura.

Ohe jam satis est ohe morarum,

Morarum satis est ohe LIBELLE.

Silenti satis est, satis silenti est.

Quid versas oculos ad umbilicum?

An metam metuis nimis remotam?

Hunc des Æolijs metum Tropæis:

Meta heic proxima CONJVGVM CATENA

Silenti satis ac satis morarum est,

(est.

CATENAM cane CONJUGUM LIBELLE.

PHALECIA
MATRIMONIALIS CATENÆ
OBLATIO

Arcano Acroamate

Holocardiaco

tecta.

Stel patrolle gilinx gluborch fchnetra dosponis insens,
Stel fagaronixi busgalis homusio.
Gno! custramus Esux besips dulpetra nequamax
Gildaris homusio decate stel onami.
Gno! custrifus acons Furiulli pogite plino
Pans Ganubi pliso Tadila scas hetisis.
Agrax stel geperi flinctotide Palfgarepumpfi
Sperx igis algetomans Afal Avea schretuf.
Stul floti dequens bus hollibat Archila floti,
Afal Avea schretuf sperx Aladingeribunx.

Ad

A N A G N O S T E N .

HOc dum pellegis Acroama *SPONSE*,
Primas ejcis ultimasq; feces,
Nec cessas medias sequi figuras;
Certè, qui medius Tori vocatur,
Istud, TERMINVS ILLE, TE docebit.

C A T E N Æ
M A T R I M O N I A L I S
A N N V L V S P R I M V S
F I D E S V E R A

EUdemum Philosophum adversus potestatem Dæmonum annulos
quosdam Physicos excogitasse, inq; abigendis horum insidiis usurpasse,
memorat Aristophanis Scholiastes : sed suis cum annulis male periit Ma-
lus Artifex : Meliori annulo theatrum Matrimoniale conscendit insignis
VERA & ORTHODOXA FIDES. Illa sui annuli
virtute totas exercitus infernalis debellat acies : Illa cuneos Phalangesq;
omnes omnium adversitatum perfringit : Crudeles illa Eumenides, di-
rasq; Chimæras victoriosâ detriumphat manu. O potentem **DEAM!**
ô **VIRTUTEM** dignissimam! ut in hac **MATRIMO-**
NIALI CATENA CONJUGIBVS NOVIS
ab Apolline præsentetur.

P A R E R G O N . I .

QUæ nova tam celebri **DANORVM FAMA** per **VRBEM**
Tollitur applausu? quis honor? quæ gaudia sunt hæc,
Quæ tantis **ARCEM** lætantem laudibus implent?
An **TROLLI**, TE hæc **FAMA** petit, **GENEROSE MARITE**,
RAN-

RANZOVIAMVE TVÆ fociam VIRTUTIS? VTROSq;
 Haud fallor, VOS FAMA petit, VIRTUTIS amorem,
 Atq; FIDEM VESTRAM, quæ tam sanctissima res est,
 Vt sine ea haud focias inter RES PVBLICA Tedas
 Surgat, & univolo se jungant lumine REGES.
 Illa Parathonias post terga liquentia terras,
 Excelsis conclusa jugis viridantia tempe,
 Threïciam suprâ Rhodopen, suprâq; nivosas
 Caucasæas rupes, Riphæaq; saxa Boræis
 Pervia flaminibus, Mentis conjungit Olympo.
 Maîte, age, MAGNE CLIENS, FIDEI VIRTUTE potentes
 Exere mentis opes; Quisquis TIBI sanguinis ardor
 Prurit adhuc, sacrasq; TVO sub pectore flammæ
 Excitat, ad sanctam FIDEI converte Tiaram:
 Cœlestes etenim TIBI tunc Zephyritides auræ
 Spirant, quando Fides & Divûm Gratia præstò est.
 Maîte, ô SPONSA! TVA VIRTUTE, FIDEMq; sacratam,
 Excole cum SPONSO: FIDEI constantia mundi
 Robora concutiet, (nam fixa suprema Tonantis
 Æternant mandata) si enim fidoq; pioq;
 Corde DEO credens ad montem dixeris, imum,
 In mare mittere, demerges summum in mare Montem,
 Et DEVS ipse jubet FIDENTIBVS Astra favere,
 Felices! queis ergo FIDES in corde refedit.
 Si TROLLI FIDEM habes, grandi florebis honore,
 Et fortunatos vives grandævus in annos,
 SPONSA etiam multâ se cernet prole beatam.
 Si FIDEM habet, STIRPIq; TVÆ nova gaudia fundet.
 Felices! queis ergo FIDES in corde refedit,
 Illi etenim Æthereis opibus quandoq; beantur.

Marci.
 cap. II.

PARAPHERNALE
MATRIMONIALIVM VIRTVTVM
TROPHÆVM
THORO SOCIALI
AFFIXVM

TRIAS VIRTVTVM
ADESDVM!
RELIGIOSA, CONJVGALIS, ORESTÆA FIDES,
ANIMOSA SPES,
DIVINA CHARITAS,
QVORVM GLORIOSE DETRIVMPHASTIS ANIMOS,
PALLAS
EPITHALAMIO THALAMVM ORNAT.
VIRTVTVM PERGE
OGDOAS
SALVTE AC HONORE
GLORIOSVM HOC PAR CONJVGVM
ÆVITERNVM INSIGNIRE.
TANDEM, EVAX!
ILLVSTRES AC GENEROSISSIMI, AVITA DE GENTE
TROLLIA AC RANZOVIA,
SECVTI CONJVGHI LEGES,
CORNIFICIVS ET BIRGITTA,
HEIC ASSECVTI METAM
VIVUNT, GAVDENT, FLORENT.
DEVS FAXIT
FELICES ET BEATI CONJVGES
ÆTERNVM
VIVANT, GAVDEANT, FLOREANT.

CATE-

C A T E N Æ MATRIMONIALIS ANNVLVS SECVNDVS SPES IN DEUM

TOnate cœli, micate fulgetra,volvite,volvite ab alto fulmina decumanæ periculorum procellæ, in caput ruite imbres, exere furorem Æole, Scyllæi latrate canes, pandite vos antè naufragantium oculos mundi vortices; Hoc fidelissimum **PAR CONFGVM** vos nihili æstimat. Robur, æs, laurus, navis, anchora, clypeus sunt **EI** sola de bonitate **DEI FIDV CIA**. Hæc est Generosissime **SPO NSE**, quæ **TIBI** in tot aduersis **P A T R I Æ** privatis Publicisq; procellis solatio fuit & auxilio. Hæc est virtuosissima **SPO NSA**, per quam vel mille hostium fluctibus obruta in cœlum extolleris; Age igitur Pimplæa, & hanc **C A T E N Æ V I R T V T E M** innecte.

P A R E R G O N . I I .

PAllas Gorgoneam protinus horrida
Parmam concutiens spicula proruat,
Et conferta novis funeribus gemant

Terrarum juga quælibet.

Quamvis SVECIADVM prælia GENTIVM
Vicinos PATRIÆ concutiant lares,
Quamvis in proprijs, heu! reboënt jugis
Ærisfulminei tubi.

Quamvis sanguineum vibret acinacem,
Munitus tunicâ Mars adamantinâ,
Jungens funeribus funera, qualibus
Squallet terra Polonica.

Quamvis, vt placet hoc cœlicolum PATRI,
Janalis pateat porta frementibus
Bellorum furijs. Titio sulphuris
Armet pestíferas manus.

SPONSIS fixa tamen SPES manet in DEVM.
Hoc ILLOS docuit nescia luctuum,
Mens è fidereis nata penatibus
SPES summi soboles PATRIS.

I nunc Orce tuum (si rabies volet)
Dilata barathrum, dira vomere omnia:
Calcat, fixa DEO SPES pia CONJVGVM,
Pestes sub pedibus tuas.

Gentis TROLLIACÆ grande Decus TVÆ
Nil, ô SPONSE! TIBI, nil metuas TIBI,
O SPONSA! Invidiæ toxica si vomant,
Contrà VOS rabidi canes,

Si VOS non clypei mille, nec Ægides
Tutos Palladicæ, non adamantini
Mucrones Siculi præstiterint rogi,
TVNC VOS SPES PIA PROTEGET.

gerichtet

Fluss der Hoch-Adelichen Braut
Hochzeitlichen

Ehren-Lag

Darin der Nahme (Birgitta Rankovia)
durch alle Ecken den Leser führet.

Riecht den bürde an de Riecht
 Neden bürde an de Riecht
 A be dihr geschenck zur Vorergabe.
 N ich schon vorlängst h
 A und nemmst zu dem qua
 Zens höchster Schatz/
 O den Augenwende
 A nehmen ein den Platz/
 Ich schon nemmst zu dem qua
 Ich hoch nemmst zu dem qua
 Auch für deinen Prahlen schmück / und
 Gehen in was / was ich
 Ten kan im Leben/
 Ich Schatz und ich werden
 Ich hoch nemmst zu dem qua
 Riecht den bürde an de Riecht
 Neden bürde an de Riecht
 A be dihr geschenck zur Vorergabe.

C A T E N Æ
M A T R I M O N I A L I S
A N N V L V S T E R T I V S
C H A R I T A S

Ætna mons Siculus ingentes saxorum moles evomit, at **Ætna**
CHARITATIS immanem oris expandit hiatum, suarumq;
in cœlum flammæ globos eructat: Non saxis, non undis, non arena,
non telis, non crucibus, vulneribusq; obruuntur hæc **CHARITATIS**
incendia. Vt vibrat alas, ut unguis acuit, ut pullus sui clypeum corporis
obijcit, rabideq; rostrum intentat advolanti accipitri studiosa pullorum nu-
trix? Si tanta es in ratione destitutis animantibus, ô Mater & Custos
tuorum **CHARITAS!** quæ & quanta non eris in hominibus?
Huc igitur **CHARITES** properate, superq; **SPONSOR**
RV M caput ardentissimas hujus **Ætnæ** prunas confestim aggregatote.

P A R E R G O N . I I I .

Frustrâ prædator rabidus volucrum,
Concavos unguis acuens in altum,
Corpus attollis, spolijsq; fauces
Vendere tentas.

CHARITAS hosti valet obviare,

Obijcit natis clypeum salutis,

Et suos unguēs acuit, vibratq;
Fortior alas.

Ignis Ætnæos vehemens caminos
Semper exercet, nihil arma possunt.
Æoli contrà, Zephyrumq; frustra
Mittit ab antro.

Prorsus Astræi nihil hic furores
Egerint contrà Siculos caminos,
Imò plus sævo stimulatus ignis
Crescet ab Austro.

Bella Neptunus reparet tridente,
Et vadis totum pelagus refusis
Torvus effundat, nihil his potentem.
Sopiet ignem.

Talibus flagrat facibus corusca
CHARITAS, summi soboles Olympi,
Imò, quæis constat, DE A Seraphinos
Nutriet ignes,

Quicquid est vivo superabit igne,
CHARITAS, vel si Furia Barathri
Impetant cunctæ, tamen haud nocebunt,
Flagra lacertis.

Hæc TIBI virtus, GENEROSE SPONSE,
Hæc TIBI virtus, CENEROSA SPONSA,
Spiritus tradit, licet ipse VOBIS
Obstet Avernus.

Exeret VOBIS EA grandiores
Ignium flammæ: animata VESTRIS
CHARITAS flabris, dabit altioris
Semen AMORIS.

ECHO

PARANYMPHICA

C Astum hoc CONJVGIVM quod vult DEVS ite agite,	ite,
	<i>Echo</i>
Audin? sic Divûm Gratia clamat,	amat.
Prælia SPONSA Tori tandem renovabit,	ovabit,
	<i>Echo</i>
Dum CORNIFICIVS prælia finit,	init.
Conjugij ridens Fortunam non gemit,	emit,
	<i>Echo</i>
Sic & eam superat dum tolerabit,	abit.
Ardet Amore meus mihi spiritus igneus,	Eius,
	<i>Echo</i>
Exit is è SPONSÆ pectore clamor,	Amor.
O quam felicitis vox hæc est pectoris!	oris,
	<i>Echo</i>
Digna cui VIRTVS sit pia Nais,	ais.
Ergo SPONSE TIBI bona SPONSA parabitur,	itur,
	<i>Echo</i>
A quâ tam gaudens excipieris,	eris.
Nestoris Ambo annos vivetis, Judico;	dico,
	<i>Echo</i>
TROLIADES fiat VIR quoq; gnavus,	Avus.

CATE-

C A T E N Æ MATRIMONIALIS ANNVLVS QVARTVS P R V D E N T I A

PReme magicis incantationibus serpentem, eumq; ne domitus concidat ac evisceretur, videbis ad omnis magicæ incantationis vim excludendam, aures caudâ, humoq; obserantem. Quod ergo serpentes robore nequeunt, id **P R V D E N T I A** antevertere nituntur. *Ite nunc nervosi Milones, ite cælorum bajuli Atlantes, ite etiam, per me licet, torosi vetustatis Hercules, ego VIRVM P R V D E N T E M* vobis anteponendum esse reor: virtuosior enim non est, qui fortitudine suâ Leonem expugnat, quam qui ejusdem advolantis ferocitatem **S A P I E N T E R** mitigat, vel **P R V D E N T E R** evitat. O quàm necessaria mortalibus es **P R V D E N T I A**! quis feliciter actiones suas Te sine susceperit, quis prosperè terminaverit? **P R V D E N T I S S I M I S** itaq; Tu Clio **S P O N S I S** hunc **P R V D E N T I Æ** Annulum heic meritò consecratum offers.

P A R E R G O N . I I I I .

RHinocolæstæi laus æternanda laboris
Ingens Herculeum tollit in astra caput.

D

Fatur

Fatur in adversos quantus puer iverit hydros,
 Quos sibi lethificâ misit Acræa manu.
 Therodomantæum quantâ virtute leonem,
 Indomitæ dederit præcipitiq; neci.
 Fatur & æripedem quanto luctamine cervam,
 Cornibus auratis straverit Ipse solo.
 Vt Marathonæum calvâ victrice juvenum,
 Fuderit, atq; iras presserit Ipse bovis.
 Qualis Mænaliæ subjecerit inde Bisetam,
 Laudibus æternis vel super astra feras.
 Roboris illa quidem laus magna est, imò perenni
 Sunt digna iccirco Daphnide facta Viri.
 Major at Herculeis radiat PRVDENTIA nervis:
 Hinc majore etiam carmine digna coli est.
 Omnibus hæc certas oleas VIRTVTIBVS, extrâ
 Quas nulla est VIRTVS commemoranda, locat,
 Vna suas etiam Dea cunctis laxat habenas,
 Et frenos cunctis contrahit illa suos.
 Sola scientificum pelagus PRVDENTIA transit,
 Quâ sine Divinus nil PLATO mentis habet.
 Quin & ARISTOTELEM, si non PRVDENTIA fundet,
 Hesiodumq;, rudes confiteare viros.
 Hæc TIBI TROLLIADÆ sanguen prænobile STIRPIS
 RANZOVIÆq; TVÆ se locat atq; dicat,
 VOBIS illa suas PRVDENTI in fronte Tiaras
 Ponit, & in VOBIS congeminare vovet.
 Accipitote, QVIBVS dignam REGINA CORONAM
 Censuit hanc, colite hanc, VOS ut $\left. \begin{array}{l} \text{Amore} \\ \text{honore} \end{array} \right\}$ colat.

SYLVA CHRONODISTICHORVM
IN VIRTUTES HVJVS CATENÆ
CONCINNATORVM.

gLoRia VlrTVtes seqVltVr VeLVtI VMbra qVaDrIgas;
qVIn IgltVr partes has pleSPONSE trahIs.

In FIDEM ac SPEM.

sITIBI SPONSE FIDES, & SPES est anChora fortIs,
In terrIs nltI non MeLlore potes.

In PRVDENTIAM
CHARITATEM ac PATIENTIAM,

et sIt aMor patIens, & sIt PRVDENTIA seXVs ?
VIXqVe qVeVnt Vestro fata noCere toro.

In CONCORDIAM.

præVaLet eXCeLLens ConCorDia DIVItIs aVro,
InqVe noVIs nVptIs paCIs oLIVa Viret.

In PIETATEM.

Vt CVnctIs trIbVIt PIETAS VlrTVtIbVs IgneM,
sIC VaLet & noVIt VInCere VeLLe poLos.

In VIRTUTES CONJVGVM

hæC sVnt VotIVæ VlrTVtIs agaLMata Vestræ,
LVCeat In Vestro LVX preCor Istā LoCo.

C A T E N Æ
MATRIMONIALIS
ANNVLVS QVINTVS
P I E T A S

O Cælum! quid hoc portenti? etiam tui orbes ex ære fusi, etiam tua
nulli subjecta corruptioni palatia oppugnari possunt & expugnari?
ubi jam nubium montes? ubi fulmina? ubi cælestium irarum venti? non
jam amplius cælorum cardines suâ queunt in humanum genus conspira-
tione subsistere. Faculum igneumq; bombardæ fulmen cælestes muros omni
chalybe solidiores efficacissime penetrans est **PIETAS**. **PIETAS**
nubes transit ipsumq; Deum ad ignoscendum cogit. Exodi cap:32. O
quam potens, quam fortis es, ô **PIETAS**! Tun' es illa vigilan-
tium fiducia, dormientium ille custos, salus navigantium, vis & conserva-
tio Rerumpublicarum & Regnorum Fortitudo? quin cum hac bonorum
tuorum Spe vadis, novosq; Conjuges foves, ac faves.

PARERGON. V.

Vrit VOS PATRIÆ decor?
Vrit conspicuis pervigil ignibus
Stellati Tholus Ætheris,
Et Lunæ nitidum lumen, & aureis

Fixæ lampades atrijs?

Tàm pulcher PATRIÆ vultus, & ignei
Dulces excubiæ Poli?

AMBOS stelliferi luminis HOSPITES
VOS ad se rapiet DEVS,

Si quando PIETAS VOS comitabitur,
Et quicquid PIETAS jubet:

Nam vana est hominum stulta sequentium
Olim condita fabula:

Clausos perpetuò stare adamantino
Orbes æthereos gelu.

Vox est Eumenidum falsa furentium,
Plorantùm gemitus graves

Missos Hippotidæ carceribus, neq;
Cælos tangere lacrymas.

Vox est, quam stygijs nata paludibus
Demens impietas tulit:

Claudi cardinibus posse DEVM Ætheris,
Nec Mortalia cernere.

Cernit planè oculis cuncta patentibus,
Questusq; accipit auribus.

Non unam Lycidæ lacrymulam daret
Cassis ludibrium Notis.

Tanta vi penetrant Æthera lacrymæ,
Perrumpit PIETAS Polum,

Et vincunt gemitus Empyreas domus.
VESTRA ergo PIA VOTA sint,
Vt scandant cuneos Angelicæ Tribus.

PROGRAMMA.
CORNIFICIUS TROLLE. BIRGITTA RAN-
ZOVIA.

ANAGRAMMA.
NOBILI FUNCTA ZELO, CORRIGIT AS-
TRA VIRI.

ANAGRAMMATIS EVOLVTIO.
NOBILI, at egregiâ, *Birgitta*, Cupidinis arte,
ZELO FVNCTA sui CORRIGIT
ASTRA VIRI.

Satyrischer Wieder-Tritt
auff des
HochEdelen Herren Hochzeitlers hochadeliches Wappen
In dessen Schilde der Teuffel gemahlet
siehet.

Saget / ey saget wie kan sich das schicken?
Wie wil der Nymphen das künfftig gelücken/

Daß Ihr ein solcher das Herze berühret/
Welcher den Teuffel im Schilde selbst führet?

Teuffel im Schilde / doch Enge. im Herzen
Bringet der Nymphen das Elyliche Schercken/

Welcher den Teuffel im Schilde se führet/
Dem wird in Liebe der Engel gerühret.

Drumb solß der Nymphen neast Gott wol gelücken/
Daß Sie Sich freundlich zum Teuffel wird schicken.

CATE-

C A T E N Æ M A T R I M O N I A L I S A N N V L V S S E X T V S C O N C O R D I A

Scellurus Scythæ moriturus, octoginta filijs suis colligatorum telorum dedidit fasciculum, iussitq; singulos colligata confringere tela: quod ubi nemo posset, singulæ tela singulatim eximens, quisq; quodlibet facile fregit. Imago certè ad manimitatem **CONCORDIAM**q; æstimandam aptissima! persequere & amplectere **VIRIVTEM** hanc quisquis cum Neomuptis sapi; hæc etenim utile jucundumq; illud bonum est, quod, Teste *Augustino*, ita facit unius moris in domo habitare, ut **VIR** & **Fæmina** simul vivere & mori exoptent. **VOS** interea, **Coniunctissimi CON-
FVGES**, corporum animorumq; verà conjunctione fruimini, & bona **CONCORDIÆ** tranquillissimè possidetote. Eam verò **CATENÆ** In *Polyhymnia* **VIRIVTEM** adnecte.

P A R E R G O N . VI.

Felix ter ille & amplius, quem sospitat
Pax vera **MATRIMONII**
Solutus potest expertus hujus credere,
Dulcedinem **CONCORDIÆ**,
Et quanta, quamq; pulchra **VIRTUS** illa sit,
Sub cuius almo vertice,

Gratum decus perenne nobis germinat:

Repullulanti gaudio

Haud invidenda, sed vovenda Posteris.

Nam fustulisse quæ potest

Princeps Olympi latiora sæcula,

Sola in sinum refundere

Solet suavis **CONJVGVM CONCORDIA.**

Quis contrà sub **DISCORDIA**

Non omne nasci cernit infortunium,

Rubeta pullulascere,

Jacere **REGNA**, atq; interire gloriam,

Biculminis Palatij?

Interq; Discordes ferosq; Conjuges

Quodvis bonum senescere,

Rigere **FIDEM**, **SPEM**q; conticescere,

Et omne cordis gaudium?

Laus vera veræ Faustitatis interit.

DISCORDIVMq; **CONJVGVM**

Omneis in horas duplicabitur malum.

Et hoc, reor, scis **SPONSE**, quod

Annis fuit plus mille veriverbium:

CONCORDIA parvæ solent

Res crescere, at magnæ labi **DISCORDIA.**

Idem scit & **RANZOVIA**

Tranquilla, concors, & quietis expetens.

Hinc pace **MATRIMONII**

Et conjugali vult suo cum **TROLLIO**

CONCORDIA æternum frui.

Nostros, ut hæc ergò æviternum sospitet

Salute, **SPONSOS**, comprecor.

CANCER
RETROGRADVS
IN FONTIBVS AMORVM CAPTVS
ET
PARANYMPHIS
IN REPOTIIS
APPOSTVS.

CONJVGII mitra sunt VIRTVS, HONOR, AR-
DOR AMORIS

Conscia mens recti est sacra suprema mitra

Egregium decet ut praestes Te hic SPONSE MARI-
TVM

VIRTUTE OFFICIIS & quoq; CONSILIIS

Auspicium micat & radijs se pandit honorum.

Fulgida Lux TANTIS CONJVGIBVS propria

Irradians decor hic hæc confert gaudia SPONSIS

Congrua quæ Thalamo haud eripit Invidia

Sacrum SPONSE TIBI nam cœlum hoc præstitit Ergo

Sospitet optamus SORS TIBI CONJVGIVM.

C A T E N Æ
MATRIMONIALIS
ANNVLVS SEPTIMVS
C A S T I T A S

DUm suas Lucretias, Susannas, Penelopes, Sempronias superbè jacti-
tat veneranda Antiquitas, quid Posteris aliud, quam splendidissimæ
CASITATIS exempla sectanda relinquit? quorsum *Natura Colum-*
barum admirabilem planè continentiam, æq; *Toro illicito* abstinentiam
indies obtutibus hominum repræsentat, nisi ut laudabile *CASITATIS*
prototypon nobis imitandum proponat? Ea profectò *PVDICITIÆ*
laus est, ut reliqui mores hæc orbat jaceant, hujus encomio destituti conti-
ceant. Cum ergo *CASITAS* cæterarum *VIRIVTVM* omnium
custos & conservatrix inaudiat, Haud immeritò *CASIS NOVO-*
RVM CONJVGV corporibus & mentibus hanc *Nostra CA-*
STALIS virtutem appendit.

PARERGON. VII.

VT colla vernis candida furculis
Vallata circum Lilia sentibus
In astra tollunt, nilq; spinas
Asparagi steriles morantur.

Acuta

Acuta pungant undiq; spicula,
Armisq; sentes vulnificis premant,

Nil spicnlorum vim vel arma
Liligeri metuent nitores.

Caurus procellis irruat horridis,
Crudeliori flet Boreas gelu:

Nil nostra Lilieta Caurum
Nec Boreæ metuent furorem.

Brontæa spargat tela Diespiter
Cœlumq; totos Teutonici maris

Effundat imbres: Lilietum
Non poterunt populare nostrum.

Tantumne flori roboris unico?
Et tanta molli marmora Lilio?

Certè PVDICVM CONJVGVM ora
Lilia sunt super æra firma,

Hæc in cubili CONJVGIVM beans
Interq; mentas vivere CONJVGVM, hæc
Affueta VIRTVS est, PVDORIS

Laus igitur super Æthra tendit.

Hæc tam PVDICI robora CONJVGIS
Hæc tam PVDICÆ marmora CONJVGIS

Est vera VIRTVS CONJVGALIS
Æthereo modulanda plectro.

Nunc, PAR PVDICVM! vos vocat ad Torum.

Pudica CYPRI. Pergite, pergite,

Myrtoïdum novisse leges,

Et {PATRIÆ} generare {PROLEM.
 {SOBOLEM} {CASTAM.

NODVS GORDIVS

IN SCIRPO

C A T E N Æ

Cujus ANAGNOSTES frontem cum fronte reservat.

V Idunxit vatpach Trolmantis Ligius Vsdam,
Cumpas Rantgeldum Zobore viblis alax!
Vidunxit vatpach spondergita fusquerinecdum,
Vidunxit vatpach sponderitante Sabax!
Vidunxit vantgrim Noxisgeredontera viblam,
Condextrolliadis Juligeranda Gefis.

D V P L E X

CHRONOLOGICON

ANNVLO CASTITATIS

INTORTVM

AD SPONSVM.

CanDIDa VIX Intèr spInas rosa nVtrIt oDores,
QVos TV Vltlferâ VIrGINItate VoVes.

ALIVD

AD SPONSAM.

sITVa,sICVtIoDor VIoLæ est,LVX Casta pVDo-
CVr nonConIVgII Carbo sIt ergo TVI? (rls:

CATE-

C A T E N Æ M A T R I M O N I A L I S A N N V L V S O C T A V U S P A T I E N T I A

Procul hinc, procul omnis Barbaræ immanitatis nævi: quicquid iram, crudelitatem, impatientiam furoremq; spirat à MATRIMONIO procul arcemus. Hic super molliſſimo pulvinari omnis manſuetudinis moderatricem PATIENTIAM in Theatrum Nuptiale deducimus. Ea eſt, quæ Nos ſorte noſtrâ contentos eſſe monet. Ea eſt, quæ CONFUGVM Toros roborat, quæ nos inimicorum noſtrorum æmulationes ac jurgia vel deſpicere, vel manſuetudine docet comprimere. Quid ergo PATIENTIÆ dono felicius? quid potentius? O Divinam merè VIRIVTEM, quâ DEO maxime conformes reddimur! In hac gaudete Novi CONFUGES, atq; ut eandem Noſtra PALLAS huic veſtræ MATRIMONIALI CATENÆ admoveat patiamini.

P A R E R G O N . V I I I .

PErgat Scylla rapax Siculo latrare profundo,
Et diras vomere unda Charybdes.

G

Horri-

Horridus insurgat tumidis Neptunus in undis,
 Stagna; sævus volvere pergat.
 Lumen Amyntoridis tenebræ Phœnicis opacent,
 Quales Rex Pharaō tulit olim.
 In caput Æolidis mittantur fulmina, & omnis
 Cum pelago conspiret Olympus.
 Nil tamen hæc SPONSV M percellent, nil mala SPONSÆ
 Hæc vel conglomerata nocebunt.
 Quos PIETAS, Quos SPES, & Quos CONCORDIA firmat,
 Quosq; FIDES sustentat AMORq;
 Quos PVDOR ac proni CASTO de pectore sensus,
 Et Regina MODESTIA morum,
 Sedulitasve ornat, vel non incauta futuri
 Præfagæ PRVDENTIA Mentis.
 Et Quorum munit PATIENTIA NOBILE PECTVS;
 His sunt talia marmora cordis,
 Vt nihil adversis videantur posse procellis
 Jactari, neu fulmine tangi.
 Ipse Deus stabili residens sub mente, lacertos
 Sufficit, & dat Robora cordi.
 Ingentesq; animo Gazas largitur, & aure-o
 Incoctum benè Pectus honesto.
 O quam felices Hos possum dicere, QVI SE
 His TANTIS VIRTVTIBVS armant!
 QVI TANTIS GRADIBVS conantur ad astra meare:
 Nam via Cœli haud tutior ulla est.
 His etenim medijs Cœlum expugnabitis: Ergo
 Hæc VESTRI sint CONJVGII arma.

SYMBOLVM PATIENTIÆ CATENÆ MATRIMONIALI AFFIXVM

	E	
	ESE	
	ESSSE	
	ESSESSE	
	ESSETESSE	
	SETETES	
	TELET	
	ELOLE	
	LOSOL	
	OSXSO	
O		O
OIG		TRO
OIGVINOCANOS	XVXSITATINVESTRO	
OIGVINOCANO	BXVRVXSITATINVESTRO	
OIGVINOCANO	BXVRCRVXSITATINVESTRO	
OIGVINOCANO	BXVRVXSITATINVESTRO	
OIGVINOCANO	HXVXHITATINVESTRO	
OIG	EHXHE	TRO
O	VEHEV	O
	CVEVC	
	OCVCO	
	NOCON	
	INONI	
	VINIV	
	GVIVG	
	IGVGI	
	IIGII	
	QIIIQ	
	VQIQV	
	OVQVO	
	TOVOT	
	ITOTI	
	EITIE	
	SEIES	
	AMSESMA	
A	ALAMSMALA	
	ALAMALA	
	ALALA	
	ALA	
	A	

SYMBOLI ANALYSIS.

CRVX HEV CONJVGII QVOTIES MALA CRVX SOLET ESSE!
CRVX SIT AT IN VESTRO CRVX BONA CONJVGIO.

CATENÆ MATRIMONIALIS CORONIS.

O He jam fatis est, ohe LIBELLE
CATENÆ COLOPHON adest CORONIS.
Quam CORNIFICIO dicant MARITO
Nostræ Pierides novam CATENAM,
Quamq; RANZOVIÆ dicant MARITÆ,
Cui VIRTUS faber Ipsa CONJUGALIS,
Illius COLOPHON adest CATENÆ.

Musarum COLOPHON adest CORONIS.

Ohe jam fatis est, ohe LIBELLE.

SPONSORVM CAPITI CATENA TAN-
Summo Cælicolûm favente Rege, (TA
Injecta, atq; humeris CATENA TANTA
VIRTVTVM est data MATRIMONIALIS,
TANTIS CONJUGIBVS Tiara digna.

Ohe jam fatis est ohe LIBELLE

TANTÆ nunc COLOPHON adest TIARÆ.

Plures virgineas DEAS an octo
Vis ut CONJUGIBVS velim jubere,
VIRTVTVM sacra consecrare signa?
Vastum, prô! nimium petis laborem.,
Imò difficilem petis laborem.

Cantatum fatis est ohe LIBELLE.

Postremum tenet ANNVLVM CORONIS.

Forte vis validas novi MARITI
VIRTUTES, potiore laude dignas
Vnà cum nitidis SVÆ MARITÆ

Vt Emblematicis canam figuris ?

Vastum, prô ! nimium petis laborem.

Ohe jam fatis est, ohe LIBELLE.

Laborum COLOPHON adest CORONIS.

Longè densior est seges CATENÆ,

Longè fusior Ilias honorum est,

Longè vastior Ætna mons AMORVM est,

Quam Nostra heic potuit Camœna SPONSIS

Parvo claudere Codicis LIBELLO.

CATENÆ COLOPHON adest CORONIS.

VIRTVTVM fatis est ohe CAMOENA.

Hoc certum maneat Problema Phœbo,

Nostras Pierides sonare laudes

Longè TROLLIADIS MITRA minores,

Ac Nostram dare CONJVGVM CATENAM

Laudes RANZOVIAE MITRA minores

Ohe jam fatis est, ohe LIBELLE.

CATENÆ COLOPHON sit hic LIBELLE.

JESVS

ET

COLOPHON

ET EST

CORONIS.

H

Vnge

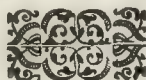
Ungesalzenes Reimgerichte

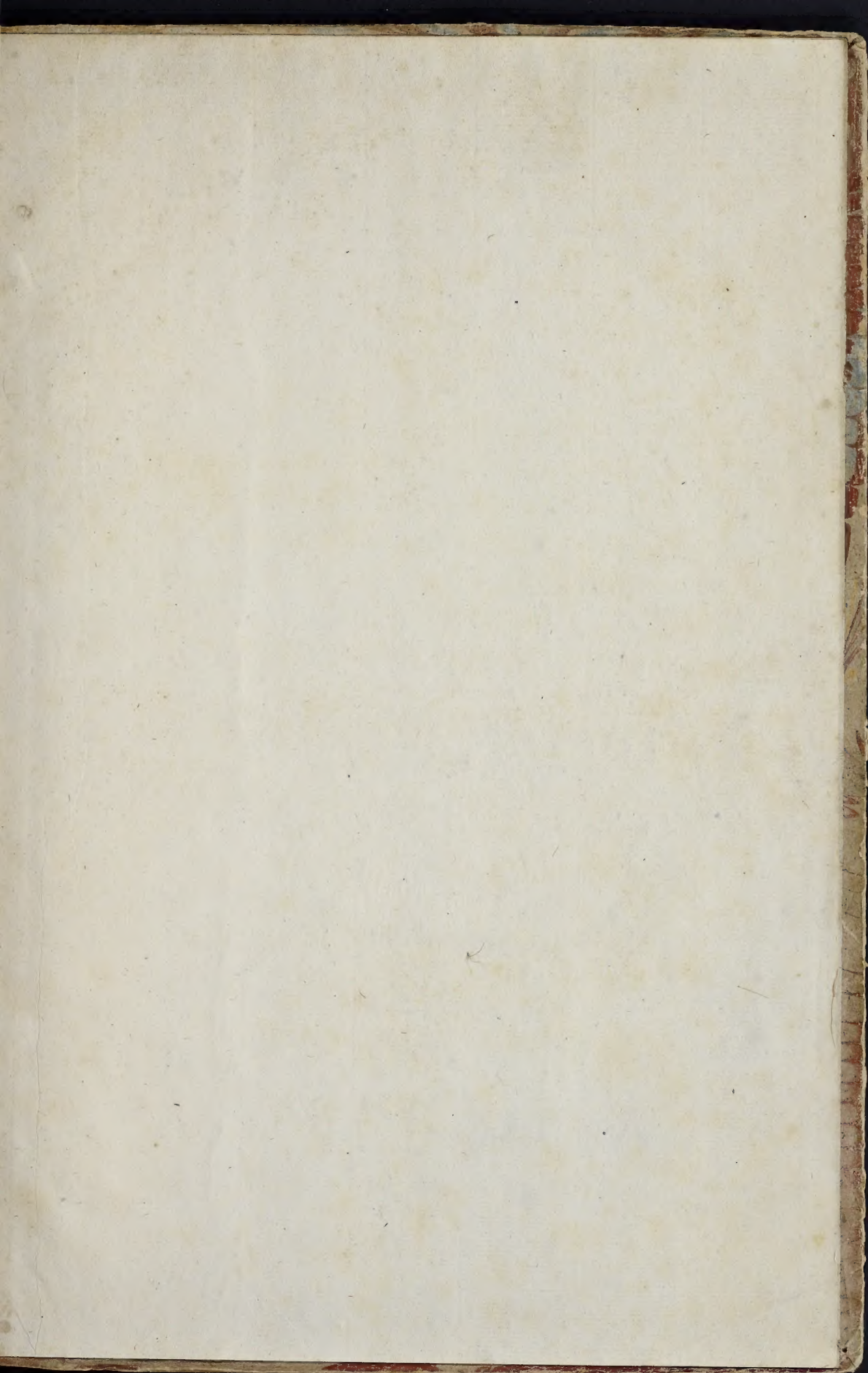
dehm

Hirnhungerigen Momo zu prüfen vorgesetzt.

Die Welt ist voller Liebes Grillen/
Ein Jeder hat sein eignen Sinn/
daß Niemand liebt ein Jederman/
drumb bring ich auch was auff die Straß.
Cupido selbst kompt auffgezogen
mit seinen Köcher / Pfeil vnd Armbrust/
bringt manches Herz in schneller eyl
mit an das süsse Liebes Strick.
Es wollen viele nicht gestehen/
Obs Ihnen gleich ist anzugaffen/
daß sie so sehr zermartert sein
von der so süssen Liebes Quaal.
Du selber Momo darffst wol sagen/
daß du in deinen jungen Wochen
gesehen manches Mutterkind
von Lieb an beyden Augen starr.
Vnd wilt dich doch vnschuldig machen/
Man weiß viel besser deine Dinge/
Hör / was ich sag / halt her dein Ohr/
du selber bist der gröste Geck.

Spre - - - tusq; recedes.

13/11

17

226

